

## GÜL BABA HALİM (1855/1856-1908/1910)\*

Âşık

Mehmet Öcal OĞUZ

**Anahtar Kelimeler:** Gül Baba Halim, Âşık Edebiyatı, Yozgat, 19. Yüzyıl Türk Edebiyatı

Asıl adı bilinmeyen ve şiirlerinde Gül Baba Halim mahlasını kullanan âşık, Yozgat Merkez ilçeye bağlı Karga köyünde 1855 veya 1856 yılında doğmuştur. Babasının adı Mehmet'tir. 1908 veya 1910 yılında vefat etmiştir. Hakkında günümüze ulaşan rivayetlere göre, şiir söylemeye aşk şerbetini içerek başlar. Şiirlerini irticali olarak söyleyen Gül Halim, tahsil görmemiş olup, ümmidir. Genellikle köyünden dışarı çıkmadan yaşayan, dinî bir şahsiyet olarak hakkında bir iki menkabe de teşekkül eden Gül Halim'in şiirlerinde dinî konular ağırlıktadır. Ele geçen şiirleri hece vezninde ve koşma şeklindedir. 93 Harbi olarak bilinen Türk-Rus Savaşı'na katıldığı bu savaşı anlatan destanından anlaşılan Gül Halim'in şiirleri ve hayatı hakkında ayrıntılı bilgi bulunmamaktadır (Göksoy 1988: 30-32).

### Eserlerinden Örnekler

#### 93 Harbi

Halık-ı lemyezel emretti bilin

Dikkat edin okunan fermanımıza

Yahudi dün babıdır gücenmen gelin

Melekler tecelli oldu fermanımıza

Üstadım Hüda'dır çekmedim zahmet

Kur'an sana indi Habibim Ahmet

Ümmetini darda koymaz Muhammed

Kimse kılıç asmaz üst yanımıza

Derviş paşam ordu kurdu oturdu

Ordu hücum etti ünün artırdı

Ma'lum olsun kan gövdeyi götürdü

Döküldü kelleler meydanlarımıza

Çağrılır gaziler dönmeyiz geri

Hasan Paşa ordusunu çekti ileri

Böyle harp olmadı dünya duralı

Boyandı kılıçlar al kanımıza  
Derviş Paşam der ki gezdim bağların  
Yağma ettim malların yıktım evlerin  
Bütün esir ettim Sırp'ın beylerin  
Bir bir getirdiler divanımıza  
Belgırat kalesi evvel ifade  
Karma karış oldu şehit şüheda  
Çok şükür aldık emretti Hüda  
Yazı ile bildirek hünkârımıza  
Şevketli hümkârım bastı süpürün  
Derviş Paşam der ki toplar kurun  
Üç hücumda kırdık seksen taburun  
Maşallah yazdılar askerimize  
Hasan Paşam der ki çok ettin kavga  
Ruz-ı mahşerde ederim dava  
Şehitlere açıktır cennet-i âlâ  
Seyir eyle huri kılmanımıza  
Gül Baba Halim'i ayırma îmandan  
Doksan dörtte kurtuluruz gümünden  
Mabudum ihsan umarım senden  
Nazar kıl padişahım destanımıza  
Göksoy, Yılmaz. "Gül Halim." *Erciyes* 11 (121): 30-32.

#### Kaynakça

GÖKSOY, Y. (Ocak 1988). "Gül Halim." *Erciyes* 11 (121): 30-32.

OĞUZ, M. Ö. (1994). *Yozgat'ta Halk Şairliğinin Dünü ve Bugünü*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yay.

\* Bu madde, Mehmet Öcal OĞUZ, "GÜL BABA HALİM", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/gul-baba-halim> adresinden Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü tarafından verilen izinle alınmıştır.